

Ճ Ի Ն Մ Ե

ՀԱՅԹԱՏԱ ՊԻՐ ՏԷՖԱ ՆԷՇԻՐ ՕԼՈՒՆՈՒՐ ՄԷՃՄՈՒՆ ՏԸՐ

ՇՈՒՅԻՆԱԹԸ ԷՏԷՊԻՅԵՒ ԿԷ ԻԼՄԻՅԵՒ, ԹԻՃԱՐԷԹ, ՍԷՅԵԱՀԱԹ,
ԹԷՐԱՃԻՄԻ ԱՀՎԱԼ, ՍԱՆԱՅԻ, ԿԷ ՍԱՅԻՐԷ

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻԵԱԶ ԿԷ ՊՍՇ ՄՈՒՀԱՐՐԻՐԻ

Տ. Գ. ՔԵԼԷԿԵԱՆ

Մ Ի Ի Ն Տ Է Ր Ի Ճ Ա Թ

ՇՈՒՅԻՆԱԹԸ ԷՏԷՊԻՅԵՒ ԿԷ ԻԼՄԻՅԵՒ	Տ. Գ. ՔԵԼԷԿԵԱՆ
ԲԱՐԻՍՏԷ ԹԷԼԷՅՈՆԼԱՐ	Ա. Յ. Թ.
ՊԻՐ ՏԻՊԱՃԷ	Ա. ՖԷՆԻՄ
ՈՒԼՈՒՄ ԿԷ ՅԻԻՆՈՒՆ	
ԽԱՅԹԱԼԱՐԸ ՊԱԵԼԹՄԱԴ (ԷՊԷՐԻԳԱՍԻՈՆ)	ՆԱՄԻՐ
ՕՆ ՊԻՆ ՅՐԱՆԳ ԻՐԱՏ (ԹԷՐՃԷՄԷ)	Ա. Վ. ԱՐՆՈԼ
ԼՈՒԼՈՒ ԿԷ ՆԻՆԻՇ (ԹԷՐՃԷՄԷ)	ԷՍԺԵՆ ՇԱՎԷԹ
ՀԻՔԵԱԵԱԹԸ ՄԻԻՆԹԷԻԻՊԷ	Ա. ՖԷՆԻՄ
ԲԱՐԻՍԼԻ ՊԻՐ ԳԸՋԸՆ ՀԻՔԵԱՅԵՍԻ (ՄԻՍԹԷՐՃԻՍԻ Տ. Գ. Ք.)	ՕԳԹԱՎ ՖԷՅՅԵ

Ի Ս Թ Ա Ն Պ Օ Լ

Գ Ա Վ Ա Ֆ Ե Ա Ն Մ Ա Թ Պ Ա Ա Ս Ը

Նիշահեսի 60 Փարսի

Ի ԽԹ Ա Ր

«Ճիհան»-ա մախսուս օլմագ իւզդէ, Բարիսին բէբէլէր մէքթէպի միւտիրի Տօգթօր Ա. Շէրվէն թարաֆընտան իրսալ օլունան պաղը մաալիւմաթ, կէլէճէք նիւսխէտէ տէրճ իտիլէճէք տիր :

«Բիթայիւկիւն ֆասուլեալարը» նամ հիքեանէնին տէվամ, վէ խիթամը պիզղարուր, կէլէճէք տէֆանա գալմըշ տըր :

Խտարէխանէմիզէ մախսուս պաղը մէքեաթիպին § «Մանզումէի էֆըբար» իտարէսինէ իրսալ օլունաուղու իշիտիւմիշ օլմաղլա, ճիհանա տայիր, թահրիւրաթ վէ սաիրէնին «Տէրիսաատէթտէ», Պաղչէ-Գափուսունտա 4 նիւմէրօլու իտարէխանէտէ Տ. Գ. Բէլէկեան նամընա իրսալ օլունմաուր իճապ իթտիկինի իխթար իտէրիզ :

Ճիհանտա նէշր օլունան «Լաղլ» լաւա, «Լուղէթ Օեունլարը» նա վէ «Ետղը Օեունլարը» նա ճէվապար, հէր հաֆթանըն նիհանէթ ճումանա կիւնիւսապահընա գատար իրսալ օլունմալը տըր :

Բ Է Ճ Ա

Թաշրատա «Ճիհան» իրսալինէ ճէսարէթ իթմիշ օլտուղումուզ զէվաթը քիրամըն գապուլէ հիմմէթլէրի միւսթէրճա տըր :

ԵԱԶԸ ՕԵՈՒՆԼԱՐԸ

2 ինճի եաղը օեունունուն ճէվապը Մ. Զ. Բ. (Դշւաբէ) տիր : 42 մէքթուպ ալտըգ. եալընը Կ. Յ. Գույումճեան, վէ Ն. Յ. Թէլֆէեան էֆէնտիլէր տօղրու հալլ իթմիշէր տիր :

3 ԻՆՃԻ ԵԱԶԸ ՕԵՈՒՆՈՒ

Էրմէնի հուրուֆաթընտան պիրինին իսմի, Ֆրանսատա պիր շէհրին իսմինի իմա իտէր : Եաղը հանկըւր տըր :

4 ԻՆՃԻ ԵԱԶԸ ՕԵՈՒՆՈՒ

Նէ վագըթ էօլէճէկիմի Ալլահտան պաշգա քիմ պիլիր : — ճէվապընը իքի եաղը իլէ պիլտիրմէլի :

Ճիհանըն 3 իւնճիւ նիւսխէսինտէ միւնտէրիճ իւշսիւալլէրի, իսթանպօլտան Հաճի Յակոբ Մէրտինեան, վէ Պրուսատան Ա. Նահապետեան էֆէնտիլէր տախի տօղրու հալլ իթմիշէր տիր :

ԼՈՒՂԷԹ ՕԵՈՒՆՈՒ

Ճիհանըն 4 իւնճիւ նիւսխէսինտէ միւնտէրիճ լուղէթ օեունունուն ճէվապը «Չէշէ Զէրէ» տիր : 18 մէքթուպ ալտըգ : Եալընը Կ. Յ. Գույումճեան, վէ Ն. Յ. Թէլֆէեան էֆէնտիլէր տօղրու հալլ իթմիշէր տիր :

ԼԱՂԶ (Պիլմէճէ)

4 իւնճիւ լաղըն ճէվապը «Թէրաղի» տիր : 35 մէքթուպ ալտըգ : Տօղրու հալլ իտէնլէր. Հճի. Յակոբ Մէրտինեան. Կ. Յ. Գույումճեան. Ն. Յ. Թէլֆէեան, Մ. Պ. Շիրեան, Մարգօ, Ս. Բէլեան էֆէնտիլէր, վէ Ա. Իհսան պէյ :

ԹԱՇՐԱՏԱ ՊՈՒԼՈՒՆԱՆ ԳԱՐԻՆԷ ՍԻԽԱԼԼԱՐ

ԵԱԶԸ ՕԵՈՒՆԼԱՐԸ

1°. Էրմէնի հուրուֆունտան իւշիւ պիր եէրէ կէթիրիլտիլտէ, պունլարըն իսմլէրի, հէր պինստա պուլունմասը իճապ իտէն պիր մահէլին իսմինի թէրքիպ իտէրլէր : Եաղըւր հանկըւր տըրլար : (ճէվապար Ն° 10 Ճիհանտա տէրճ իտիլէճէք տիր :

Ճ Ի Հ Ա Ն

ՀԱՖԹԱՏԱ ՊԻՐ ՏԵՖԱ ՆԵՇՐ ՕԼՈՒՆՈՒՐ

ՄԷՃՄՈՒԱ ՏԸՐ

1 ԽՆԻ ՍԷՆԷ

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 23 ԲԱԶԱՐ

ՆՕ 5

ՇՈՒՅԻՆԱԹԸ ԷՏԵՊԻՅԵԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԵԷ

Թիւրքիւնտէ շէքեր — Մ. տը Բիւթ-
րա ջանթա նամ զաթըն, Ս-ըՆԷՖԷՒ Ա-
ֆերէն նամ մէճմուտտան ալարադ,
նէշը իթտիկի մաալիւմաթա նէզարէն,
պու տէֆա, Մ. Աթֆիլտ նամ ամէրի-
զալը մուալլիմ, թիւթիւնիւն իշինտէ
շէտէր մէվճուտ օլտուղունու իսպաթ իթ-
միշ տիր:

Էվրօփատա, պազը ֆապրիզալա-
րըն, թիւթիւնէ թաթլըլըզ վէ րայիհա
վիրմէք իշին, պալ վէ եախօտ շուրուպ
իլէ թահլիյեէ իթտիքէրի իշտիլմիշ ի-
տի: Բրօֆէսսօր Աթֆիլտ, թիւթիւնտէ
թապէն շէքեր մէվճուտ օլուպ, անճազ
արզընա վէ իգլիմիւնէ կէտէ, պազը
մահէլլին մահսուլունտա ազ, վէ պազը
մահէլլին մահսուլունտա չօզ օլտուղու-
նու պէեան իթտիքտէն սօնրա, վիր-
ճինիա թիւթիւնիւնտէ 100 տէ 10 տէ-
րէճէսինտէ շէքեր պուլունտուղու ճի-
հէթլէ, տիւնեանըն էն իյի թիւթիւնիւ
օլտուղունու իտտաա իթմէքտէ տիր:

Աճապա Մ. Աթֆիլտ ճէնապլէրինին
շու իտտաաաւընտա, վիրճինիա թիւթիւ-
նիւնիւ պահաեա չըգարմազ իշին, Ա-
մէրիզա ուսուլի իւզրէ ուֆազ պիր
ուսթալըզ եօզ մը տըր...

Էյէքքրիք պանեօլարը — Լօնտրա-
տա նէշը օլունան Բրօֆէլլէնէր նամ մէճ-
մուալը իլմիյեէ, էլէզթրիզ պանեօլա-

րընըն սըհհէթճէ օլան ֆայիտէսի իւ-
զէրինէ, աթըպպա թարաֆընտան ա-
խիրէն իճրա իտիլէն թէտզըզաթը ֆէն-
նիյեէ հազգընտա պազը մաալիւմաթ
նէշը իթմիշ տիր:

Բէօմիւր միզան իւլ հէրարէսիյլէ, 27
տէրէճէ սըճազ սու տօլտուրուլմըշ օ-
լուպ, իշինտէն միւթէտիլ սուրէթտէ
գուվլէթի պիր էլէզթրիզ ճէրէեանը
կէշմէքտէ օլան պիր պանեօլա կիրիլիպ,
5-6 տազըզա գալընտըզը հալտէ, վի-
ճուտա պիւնիւք պիր րահաթլըզ հիսս
իտիլտիկի միսիլու, գուվլէի լամսիյեէ
(Վէն-դան հէր Բար-ֆըն-դան, պէր շէ
Բաշ-մար-ֆա-հիս Էն-է-հէ-հէ-հէ) արթ-
մազտա, վէ սինիրէրին գուվլէթի տա-
խի թէզպիւն իթմէքտէ տիր:

Պանեօնուն իշինտէն կէշէն էլէք-
թրիզ ճէրէեանը միւթէտիլ սուրէթտէ
օլտուղու հալտէ, վիճուտա Բէք խօշ
կէշմէքտէ օլուպ, անճազ գուվլէթի
արթըրըտըզը հալտէ, — թապիլի օլ-
տուղու իւզրէ — տամարլար չէքիլմէք-
տէ, վէ սարսմազտա տըրլար:

Էլէքթրիզ պանեօլարընըն, սինիր
վէ եէլ խասթալըզլարընըն, վէ թաա-
մը հազմ իտէմէմէք, վէ նէֆէս ալա-
մամազ կիպի իլլէթլէրին թէտալիսինէ
զաեթ ֆայիտէլի օլտուղու, անլաշլը-
միշ տըր:

Ֆրանսատա ձիւնէք. — Տիվանէլիք
իւզէրինէ Բէք չօզ ասար նէշը իթմիշ
օլան տօզթօր Լիւնիէ նամ թապիպ,
կէշէնտէ Բարիստէ իրատ իթտիկի պիր

խաթմբներ կիճէ իլէ պիլա բուխսաթ վաղ իթտիրմիշ տիր :

Մէրգումուն շու հարաքէթի գաւա- նիյնի մէվզուտեա մուղտերի օլմաղլա , թէլէկրաֆ նաղըրը Մ. Գօշերինին հիա- տէթինի տալէթ իթմիշ իսէ տէ , նաղը- րը միւշարիլէյհին , սօնրատան , թէլէ- ֆօնուն թէրադգըր իչին բէք պիւ- եհիք զայրէթլէր կէօթէրմիշ օլտուղու նաղապիլի ինքեար տըր :

Շիմտի Ֆրանսատա թէլէֆօն ապօ- նէլէրի նամունա , պիր թէլէկրաֆ վա- սըլ օլտուգտա , թէլէկրաֆնամէլէր միւվէզի վասըթասըյլա իրսալ օլուն- մանըպ , էվլէլա , պիլա թէլէսիր , թէլէ- ֆօն իլէ մէլէի խապէր վիրիլմէքտէ , վէ պատէհու -միւրսիլի ալէյհին եէտինտէ պիր նիւսիսի պուլունմադ իչին-բօսթա իլէ թէլէկրաֆնամէ իրսալ օլունմադտա տըր : Շէօյլէ քի , թէլէֆօնա ապօնէ օլանլար , քէնտի նամլարնա վասըլ օ- լան թէլէկրաֆնամէլէրտէն խապէրտար օլմադ իչին , միւվէզիլինին կէլմէսինէ պէքլէմէկէ մէհպուր օլմադտա տէյիլ տիրլէր :

Լօնտրատա , վիէննատա , Պէրլինտէ , վէ Պրիւքսէլտէ , թէլէկրաֆ վէ թէլէֆօն խաթմբլարը օլ գատար չօգ տըրլարքի , ինսան սօդադտան կէլէր իքէն հավաեա պադտըգտա , խանէլէրին իւթիւնտէ- թէլտէն գաֆէսլէր գատար սըգ-պիր գաֆէս թէլէքիլ իթտիրլէրինին կէօրիւր : Ֆաղաթ Բարիստէ , շէհրին կիւղէլլիկինի պօղմադ խթէնիլմէտիկինտէն , թէհէ- ֆօնլար թօրաղըն ալթընտա գաղըլմիշ օլան լաղըմլարտան կէլմէքտէ տիրլէր :

Շիմտի , շէհրի մէգքիւրտա , թէլէ- ֆօնուն , նիւ-եօրգ գատար , հանի տէօրթ պին ապօնէսի վար տըր . ֆա- գաթ Ֆրանսանըն սայիր շէհրլէրինտէ այնի տէրէճէտէ թէրադգըր կէօրիւլէ- մէհիպ , Մէմալիքի Միւնթէմիայը Ամէ- րիգատա թէլէֆօն ապօնէլէրինին սա- երսը 150 պին օլտուղու հալտէ , թէք- միլ Ֆրանսատա անճադ ալթըր պին թէ- լէֆօն պուլունմադտա տըր :

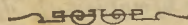
Բարիստէ թէլէֆօն իտարէսի խրա- մէթինտէ , կիւնտիւղլէր իչին՝ կէնճ գըղլար , վէ կիճէլէր իչին տախի՝ տէ- լիգանլըլար միւթախտէմ տիրլէր : Ի- տարէի մէգքիւրէ , քէնտի խըտմէթինտէ պուլունան իքի եիւղ գատար գըղլարա , սէնէտէ պին ֆրանգ իւճրէթ , վէ հէր կիւն էօյլէ թաամը վիրիւր . թէլէֆօն խաթմբլարըն պօղուլմամսը , վէ պօ- ղուլտուղլարը հալտէ , միւմքին մէրթէ- պէ ազ միւտտէթ զարֆընտա թաամի- րի զըմլընտա , հիչ պիր ֆէտաքեարլըգ տիրիլ իտիլմէմիշ տիր :

Ֆաղաթ , Ամէրիգատա , թէլէֆօն- լար , Ֆրանսատան գիեատէ թէրադգըր իթմիշ տիրլէր . շիմտի Նիւ-եօրգ իլէ Պօսթօն արասընտա պիր թէլէֆօն խաթմբ մէվճուտ օլունպ , պու իքի շէ- հրլէրտէ պուլունան իքի տօսթլար իսթէտիլլէրի վաղըթ միւքեալէմէ ի- տէպիլմէքտէ տիրլէր :

Տէրիսատէթտէտախի , Պանգը Օս- մանինին Գալաթա վէ իսթանպօլ շիւ- պէլէրի , վաղ իտիլմիշ օլան պու թէլէ- ֆօն խաթմբ վասըթասը իլէ , միւխա- պէրէ իտէպիլմէքտէ տիրլէր :

Աճապա կէօրէճէքմիլիլ օ կիւնիւ- քի , Տէրսատէթտէն՝ Ամէրիգատա պուլունան պիր տօսթուլմուգա , ու- պահլէյին , թէլէֆօն վասըթասը իլէ ,
— Սապահլար խայր օլուն-տէհիպ ,
— Աղչամլար խայր օլուն-ճէվապը- նը ալալմ :

Ա. Յ. Թ.

Պ Ի Բ Տ Ի Պ Ա Ճ Է

(Լաթիֆէ Թարգընտա եաղըլմըշ օլան աթիտէքի պէնտ , Ա. Ֆէհիմ էֆէնտի պիրատէրիմիգ Թարա- տան իրսալ օլունմուշ տուր :)

Ճիհանը նէշրէ գարար վիրտիկիմիլտէ , զիհնիմիլզի իշլալ իտէն իլք մէսէլէ , իշ- պու էսէրէ պիր տիպաճէ եաղմադ օլտու : Պիր տիպաճէ . . . տէվամ իտէպիլմէք ի- չին բաղպէթի ումուլիյեհէէ միւնթաճ օ- լան պէօյլէ պիր մէճմուլտա , տիպաճէնին

իյի վէ եա ֆէնա եազըլմասընըն, էսէրին հիւսնի դապուլիյեէթ պուլուպ պուլմա- մասը իւզէրինէ պիւեիւք թէէսսիւրի օլտու- ղունու քիմ ինքեար իտէպիւր. պինաէն ալէյհ մէճմուամըզըն իւք սահիֆէսիւնի թէղեին իտէճէք—վէ եա դարալաեաճադ— օլան մէգալէնին զալէմէ ալընմասը հէյ- եէթի թահրիլիյեէթիզէ բէք պիւեիւք էնտիշէի մուճիպ օլուպ, մուհարրիւէ- րիմիղտէն հէր պիւրի, տիպաճէեի բէնտի- սի եազմագ իսթէմէքտէ, վէ պու պապ- տէ պէյնլէրինտէ ղուհուր իտէն բէգապէթ, աղ չօգ դըլ ու գալը մուճիպ օլմագ տէ- րէճէսինտէ իլէրի կիթմէքտէ իտի: Նի- հաեէթ պիւր սապահ իտարէլաեէտէ թօփ- լանըպ, սապահ գահվէսիւնի օրատա իշ- տիքտէն սօնրա, շու հալէ պիւր նէթիճէ վիրմէկէ գարար վիրտիք: Գարար վիրտիք ամմա, հէփսիմիղ տէ, պու իճթիմատա, լաֆտան լաֆա, սէօգտէն սէօգէ կիտի- լէրէք, բէֆիլիդ հասէպիլլէ պէյնիմիղ- տէ մէվճուտ օլան մուհապպէթ քեամիլէն պօղուլուպ, ձիհաճըն — արղուլուզ իւզրէ — էհալիեէ խըտմէթ իթմէքտէն էվվէլ, պունճա սէնէլիք տօսթլուղումուղուն իլ- լալընա ոէպէպ օլմասընտան դօրգիագտա իտիք: Ղիրա բիթապէթլէ իշթիղալ իտէն- լէրտէ հիսսի զաթի էօլլէ պիւր տէրէճէտէ իլէրի կիթմիլ պուլունուր քի, օնա թօ- ղունուլտուղու կիպի, բէֆիլիք, տօսթ- լուզ, մուհապպէթ, հիշ պիւր շէյ-կէօգէ կէօրիւնմէեիպ, իքի տօսթ միեանէսին- տէ նիշէ սէնէտէն պէրու մէվճուտ օլան միւնասէպաթը մուլիսանէ, ատէթա պուլղ ու ատապէթէ միւպէտտէլ, վէ նի- չէ քինաեէթ ու հազարէթի միւնթիճ օ- լուր... — պունլար խայլի միւնատէլէ վէ միւպահասատան սօնրա, եինէ պարըլը- րար: չիւնքի քիթապէթ ալէմինտէ, տիւշ- մէնիք, էլխաստան զիեատէ էֆքեար պէյնինտէ օլմաղլա, միւնաղիուն ֆիյհ օ- լան մէսէլէ իւզէրինէ մէվճուտ օլան բէ- գապէթ միւնտէֆի օլտուղու կիպի, անըն էսէրի օլան խուսուլմէթ տէ զայիլ օլուպ կիթմէք իճապ իտէր: —

Եէվլի մուայեէնտէ, վաղթինտէն խայ- լի ղէման էվվէլ, իտարէլաեէտէ թօփլան- տըգ: ճիւմլէմիղին տէ սիմասընտա ույ- գուսուղլուզ էսէրլէրի կէօրիւմէքտէ իտի,

չունքի հէփսիմիղ տէ, սապահա գատար, պիւրէր տիպաճէ եազըպ հազըլմամաղլա ուզրաշմըլ իտիք: էն էվվէլ, սահիպի իմ- թիեազըմըլ — թէօպէ, մէճմուամըզըն սահիպի իթիեազըլ — հէյեէթի թահրի- րիյեէ աղասընըն ճիւմլէսի հազըլ պու- լունտուղունու պէեան, վէ մէճիսի քիւ- շատ իթտիքտէն սօնրա, մագսէտիմիղ միւք ու միլլէթէ խըտմէթ իթմէք օ- լուպ, պէօլլէ պիւր էմէլ հուղուրունտա, հէր նէվ շախսի արղունուն ֆէտա ի- տիլմէսի լաղըմ կէտիկինի սուրէթի միւ- նասէպէտէ տէրմիեան իթտի: ղէվալը սահիպի իթիեազ նութղունու հէնուզ պիթիւրմէտէն, զաթէն բէք տէ կիւմէք- տէ օլմաեան եիւզէր, պիւթիւն պիւթիւ- նէ էքշիմէկէ պաշլատըլար: նէ, սահիպի իթիեազ, ձիհաճըն ռուսասթընը բէնտի- սի ալմըլ տըր տէյի, ամիւր կիպի թէ- հաքքիւմլէ նասիհնթ մը օղումագտա իտի- տահա պիւր գաշ հաֆթա էվվէլ, հէփսի- միղ իլէ շապա շէնիլիք իթտիկի հալտէ, չիմ- տի պաշըմըզա ամիւր մի բէսիլմէքտէ իտի- պունա քիմ թէհամմիւլ, վէ քիմ միւսաա- տէ իտէր իտի: իշիմիղտէ էն զիեատէ հատիտ իւլիղաճ օլան — նամը հէնուզ իշիտիլմէմիշ — շաիրի պէնամ հօմէր ար- գատաշըմըլ միւմաիլէյհին սէօգիւնիւ զաթ իտիպ, տէտի քի,

— Տօսթում, պօշունա շէնէնի եօրմա, վիրէճէկին նասիհնթը հէփսիմիղ տէ գա- բալը պիլիրիղ: իսթէրսէն վաթանա խըտմէթ իթմէք արղունուստա պուլու- նանլարըն վագիֆէլէրի իւզէրինէ, սա- նա եարըմ սաաթտա 350 մըրա պիւր չիիր եաղաեըմ: Նութղունու տինլէմէկէ վաղթըն, վէ զաթէն մահմուր օլան գա- ֆալարըմըզըն միւսաատէսի հօգ տուր:

— Վաղթ իսէ տիւնեանըն հէր նէվ սէրվէթինէ թէրճիհ իտիսէ ճայիղ տիր, չունքի իեատէսի զայըլ միւմքին մէվատ- տը միւթէնապէհատան տըր — տէյի իւա- վէ իյլէտի նատիր բէֆիլիմիղ — պիւր է- տիպին պիւր տաղըգատսընըն պօշա կէշմէ- սինէ սէպէպ օլան շախս, ատէթա գաթիւ ճէզասընա շայեան տըր:

Էթէտէն Լիւղիւրիկ ղըզալը, գափանիյ- նի գատիմէ վէ հազըրէ մուսլիմի Լի-

գիրքի ճեշնապէսի, րիսաւէմիդին հուգուդ
ընտրեան նէշարէթ իտէր :

— Պիր ճէշտ թէրէթթիւպիւ իշին, էվ-
վէլա ճիւրմիւն իսպաթը լազըմ կէլիպ,
պու նէվ խուսուսաթտա իսէ էսպապը մու-
ճիպէ սուրէթի մաթլուպէտէ իսպաթ իտի-
լէմէզ — տէյի հայզըրտը — պուլնտան տա
մաապա . . .

Փագաթ Լիդիւրկ Բաթաթը թաարիֆ
իթմէտէն, Հոմէր, սէքիզ օն սէնէտէն
պէրու կիյմէքտէ օլուպ, պիր սուրէթի
շաիրանէտէ Գաթի Գոթ թէսիյէ իթտի-
կի սէթըսիին տիւլմէլէրինի շէշիպ,
650-700 սահիֆէտէն միւրէթթէպ պիր
պիւեիւր տէֆթէր չըգարմը, վէ «Իշթէ
ձիհանա մուգաւտտէմէ օլմագ իւզըն շու
շիիրի եսպտըմ» տիւեէրէք, անճագ խուր-
տէպինլէ օգուլնապիլէճէք տէրէճէտէ ու-
ֆագ հուրուֆլա տօլտուրուլմուշ օլան մէզ-
բիւր տէֆթէրի օգուլմազա պաշլամը իտի :

Հոմէրին շու հարէքթի իւզէրինէ, տի-
կէր րէֆիգլէրիմիզ տէ ճէպլէրինտէն պիրէր
տէֆթէր չըգարմը, օգուլմագ իշին իւթ
ֆուրսաթա մուլթաղըր պուլուլտուլար :
Հէլէ քի, մէճմուսմըզըն ումուրու մալիյ-
էսիին թույէթ վէ իտարէսիին մէճմուր
նատիր րէֆիգլիմիզ, Հոմէրին տէֆթէրինին
պիւեիւրիւկիւնէ պագարագ, ճիւլմէմիզ-
տէն ճէսարէթի պուլուլտուլ, միւմալիլէյ-
հին սէօղիւնիւ գաթ իլէ,

— Եսպտըզընը շիիրին լէթաֆթինէ
տէնէճէք եօգ. Փագաթ տէֆթէրին հէճ-
մինտէն 600-700 սահիֆէտէն իպարէթ
օլտուլու, վէ բէք ուֆագ հուրուֆլա ես-
զըլմը պուլուլտուլա, Էն չօղու տէօրթ
սահիֆէսիին ձիհանըն պիր նիւսիւսիին
տօլտուրաճաղը, վէ ձիհան հաֆթաւա
պիր տէֆա նէշը իտիլէճէկի էճիլտէն,
եալընը մուգաւտտէմէնին նէշի իւշ պու-
շուգ տէօրթ սէնէ տէվամ իտէճէկի ան-
լաշըլմապտա, վէ էսէրին հէճմինին տէ
մուգաւտտէմէնին ուզուլնուլուլա միւթէ-
նատիպ օլմասը իճապ իթտիկինտէն, մու-
գատտէմէլէր, վիւսաթ հիսապ իլէ, էսէր-
լէրին 200 տէ Կի նիւսպէթինտէ աւտ ի-
տիլտիկի թապտիրտէ, ձիհանըն տա, հիշ
տէյիլ իսէ 600 սէնէ տէվամ իթմէսի լա-
զըմ կէլէճէք տիր, պու խուսուս իսէ, Մա-
թիւսալէմին ղէմանընտա թէվէլիւտ իթ-

միշ օլսագ, միւմքին օլապիլիւր իտի իսէ
տէ, ասըլմըզտա ինսանլարըն էօմրիւ
խայլիտէն խայլի գըսալմըշ օլմաղլա, եազ-
տըզընը շիիրին նէշրինէ մաւտի սուրէթ-
տէ մէվանի մէվճուտ տուր. պուլնտան
մաւտա, մալիյէմիզ նօղթայի նաղարըլա
պու թաւաւվուր միւմքին տէնիլ տիր,
չուլնքի . . .

— «Չուլնքիտէն սօնրա կէլէճէք քէ-
լամ, էվվէլճէ սէրտ իտիլէն սէօղիւ իս-
պաթ իշին տէրմիւսան իտիլէճէք պիւր-
հան վէ եա թաֆսիլաթտան իպարէթ
օլուր — տէտի նատիրին սէօղիւնիւ գաթ
իլէ, սէնէտէ անճագ պիւր տէֆա տիհա-
նընը աշմաղա եէմին իթմիշ օլան ֆէյլէ-
սօֆ թալէս րէֆիգլիմիզ — պիւրմ իսէ Գ-
օղլուլուլուլուլու անլամագ իշին թաֆսի-
լաթա, վէ պիւրհանա իճիւեաճմըլ հօգ
տուր. եազըլաճագ օլան տիպաճէնէ կէ-
լինճէ, հազըլլանան տէֆթէրլէրին պի-
լէր պիւրէր պրաթ իտիլէսի, պիւր
գաշ կիճէ պուրսաւա գալըպ, տիւլմէմի-
զէ միւթէվաղըր օլտուլուլուլու, հէր քէ-
սին, պու պապտէքի էֆքնարընը, մուլս-
թասար սուրէթտէ շիֆահէն պէեան իթ-
մէսիին թէքլիֆ իտէրիմ :

— Պրալմ, պրալմ — տէյի նիտա ի-
տիլտի հէր թարաֆտան — թալէսին հագ-
զը վար, հէր քէս ֆիքրինի սէօյլէսին .
օգուլմագ նէ լեազըմ :

Ուլդուլուլուլուլուլու հէվսիմիզի տէ, ար-
զու վէ հէվվէսիմիզի ֆէտաւա մէճպուր
իթմէքտէ իտի. ճիւլմէմիզ տէ էսէրլէրի-
միզի օգուլտուլտան սօնրա, գապուլ իթ-
տիրմէք իշին, օլանճա պէլաղէթիմիզի տէ
տէօրմէկէ հազըր օլտուլուլուլուլու հալտէ,
պէօյլէճէ թալէսին թէքլիֆինի գապուլ
իթմէմիզ, անճագ պիւր գաշ կիւն ուլդու-
լուլուլուլուլուլու մէճպուլլիյէթինտէ պու-
լուլմագ գօրգուլուլուլուլուլու իլէրի կէլմէքտէ
իտի քի, պու տա, թապիւթըն ին-
սանլարըն հէր նէվ արզու վէ հէվվէսինէ
ղալէպէ իթտիկինի իսպաթ իտէր :

Պու թէքլիֆ իւզէրինէ, շաիր Հոմէր
գալըպ, պիր գահրաման կիպի տուրա-
րագ :

— Արգանտաղար. մաղսէտիմիզ միւթ
ու միլլէթէ խըտմէթ իթմէք տէյիլ մի
տիր — տէյի սիւալ իթտի :

-- Էվլէթ -- տէյի ճէվապ վերելտի հէր թարաֆտան :

-- Էյ պիզտէ չու մագսէտէ խըտմէթ իտէպիլէճէք դատար իւմ ու մաալիւմաթ վար մը տըր :

-- Էվլէթ , Էվլէթ , Էվլէթ -- (սէսլէր գուվլէթի չըդմագտա իտիլէր . Էյվսն պու ալէմոէ քիւմ քէնտի ճէհլինի իթիւրաֆ իթմէք իսթէր .)

-- Էյլէ օլտուդճա , ձիւնն ձիւնն թէնվիր իչին նէչր օլունտուդունու , վէ տէօքէճէկի իւմ նուրու սայէսինտէ հէր քէս հուգուգ վէ վաղայիֆինի անլաեղպ , ճէհլ վէ հագգըղըղ տիւնեա եիւղիւնտէն գալգաճաղընտան , զաղէթալարըն պիր սահիհ հաւաթիսլէ էլլի եալան հաւաթիս վիրմէեճէքլէրինի , վէ սալիւմէլէրտէ պէրադ կիւնլէր իչին եաղմուրու , վէ եաղմուրու կիւնլէր իչին տալի պէյրադ տէյու իշարէթ իտիւմէեճէկիինի , վէ Պօղաղ-իչի վաթուրլարը գաթտանլարընն սաաթլարընը եանլըլ աեար իտիպ վաղթինտէն հարըմ սաաթ էվլէլ հարէքէթ իթմէեճէքլէրինի (պարի եալընըղ օլա , վաթուրլարըյլա պէրապէր) , վէ պադալլարըն էքսիթ թէրաղի գուլանմաեաճաղարընը , վէ իրէքճիլէրին մահէլլէլէրտէ գատընլարը ալտաթըպ , տօգսան բարալըղ եէրինէ , բաբա իքիլիքլէրի վիւմէեճէքլէրինի պէեան իտէպիլիւրի . վէ . . . վէ . . .

-- Անլաշըլտը , անլաշըլտը -- տէտիլէր արգատաշլար հէր թարաֆտան -- սըրա էսքիւլապըն տըր :

Էսքիւլապը թանըմաղսընըղ . տէյիլ մի : Էսքիւլապ մէճմուամըղը սըհհիյեէ զըսմընա նէղարէթ իտէճէք օլան զաթ տըր , իլմի սըհհէթտէ օլան մէհարէթի ինքեար օլունամաղ , չու գատար վար քի պիչարէ չօճուգ ալթը սէնէտէն պէրու չէքմէքտէ օլտուղու էօքսիւրիւկէ պիր չարէ պուլամատը -- Էհ , նէ եափսըն «հէքիւմ քէնտի քէնտույէ հէքիւլիթ իտէմէղ» տէրլէր :

Հէր նէ հալ իսէ , Էսքիւլապ րէֆիգիմիղ , պիր աղ սագալընը տիւզէլթիթէտէն սօնրա ,

-- Պանա գալըր իսէ , ձիւնն պատի օլաճաղը ֆայիտէտէն պահս իթմէք զայիտ տիր . օլաճագ ֆայիտէ մութլագ օլաճագ տըր . գուհուրի միւմքին օլան

զարարըն էօնիւնիւ ալմալը , գարիլէրիմիղի ձիւնն օգուր իքէն , հըֆըր սըհհէթ գաւայիտինէ մուղայիթ հարէքէթտէ պուլունմագտան մուհաֆաղա իթմէլի տիր . էղ-ճիւմէ , էսնայի զրաաթտա , կէօղլէրի եաղընտան կէօրմէկէ ալըըպ , գուվլէթտէն տիւշմէմէսի իչին , ըիսալէմիղի քէք եաղըն թաթմամալարը , վէ ուղապտան թուլ թարլար իսէ , կէօղլէրի հատտէն զիեատէ եօրուլաճաղը , վէ եաթարագ օգուտուգլարը հալտէ , սօլ թարաֆ իւզէրինէ եաթըլտըգտա միւշքիւլաթլա թէնէֆֆիւս իտիւթիկինտէն , սաղ թարաֆ իւզէրինէ եաթմալարը լաղըմ կէլէճէկի , պէեան իտիւմէլի տիր . -- տէտի :

Նատիր րէֆիգիմիղ իսէ , չու արա նէչրինէ պաշլանըլան պաղըր ասարըն իթմամ իտիւմէմէսի սէպէպիլլէ , էվլէլա գարիլէրիմիղի թէնմիւն իթմէք իչին պիւտճէմիղի տէրճ իթմէմիղի , վէ ձիւնն 30,000 նիւսիւթ թապ օլունուպ , եալընըղ ապօնըման վէ սաթըլ պէտէլի օլարագ 200,000 մէհիտիյեէ եանի տէօրթ միլիօն զուրուլ ալընարագ , պուլետան մէսարիֆաթ իչին 2 միլիօն զուրուլ թէնզիլ իտիւթիթտէ , հէյեթի թահրիթիյեէ սէնէտէ 2 միլիօն զըլ . քեար գալաճաղընտան , մուհարըրիլէրիմիղին մահգուն օլմաիւղ , ըիսալէեի նէչրէ տէվամ իտէճէքլէնինին տէրմիեան իտիւմէսինի , արզու իթմէքտէ իտի :

Նատիր , պու թաթըլ ըիւեալարը -- ամամ նէ' գատար թաթըլ -- խիւեալամագտա իքէն , էօթէտէն թալէս րէֆիգիմիղ գալըրպ նութգա պաշլամաթըն մը ,

-- Էվլէլա սիզէ նատիւլաթ իտէրիմի , եաղտըղընըղ պէնտլէրտէ մանէալը մուղլագ իպարէլէք պուլունմասըն . էղ-ճիւմէ , հիչ պիր էսէրտէ , « Լէնկթիմուր պիր թօփալ գահրաման իտի » տէնիլմէմէլի տիր . չունքի , պու հալտէ թօփալըլըն Լէնկթիմուրուն վիճնտունտա մը , եօգսա գահրամանըղընտա մը օլտուղու անլաշըլամաղ . . . վէ . . .

-- Անլաշըլտը , անլաշըլտը -- տէյի նիտա իթտիլէր րէֆիգլէր -- թաֆիւլաթա հաճէթ եօգ :

Ֆագաթ , գաֆալար աղըրլաշմագտա , վէ հէր քէս սանտալիյեէսինին իւզէրին .

տէ ուշգրտեալ տալմագտա իտի, օլ վազըթ սահիպի իմթիեաղըմըզ — թէօվպէ րիսաւլէմիդին սահիպի իմթիեաղը — զըհամաւ տէտի քի :

— Իշթէ պու մէճլիսիմիզտէ տէ, տիւն-հա եհւզիւնտէ ագտ իտիլէն էքնէր մէճլիսլէր կիպի, պօշա սարֆը էվզաթ իտիլ-մէքտէն պաշգա պիր սէմէրէ հուսուլէ կէլ-մէտի . պու հալտէ, հիշ տէեիլ իսէ, դա-րիլէրիմիդին աֆվընա մաղրուլէն, եալը-նըզ պու իճթիմաըն մազպաթաընը նէշը իլէ իքթիֆա իտէլիմ :

— Բէք ալէա, բէք ալէա — տէտիլէր խըրլամագտա օլան րէֆիզլէր . Ֆագաթ,

— եալընըզ պանա հիշ տէեիլ իսէ, տէօրթ սաթըր պիր շիիր հազմաղա միւ-սասատէ իտիլմէլի տիր — տիմէքտէ իտի, 600 սահիֆէ շիրիինին պօշա կիթմէսին-տէն ճանը սըղըլմըզ օլան շայիրի քէպիր Հօմէր :

Շիմտի նէ եարմալը, Հօմէր մուտննէտ պիր ատամ տըր . «նա» տէտիկի կիպի, «բէյղամպէր» տիմէզ . պունա չմրէ .

— Վարսըն օ տա եաղսըն . օլտու պիր շէյ . — տէտիլէր արգատաշլար .

Իշթէ Հօմէրին շիիրի .

Հէր պիրինիզ իտէրսէնիզ կէր իհսան եալընըզ տէօրթ սիմ մէճիտ սէնէտէ Գօրգամեընըզ հիշ նէշը օլունուս ճիհան, Հէր ճոււմա իրթէսի, սաաթ թամտէօրթտէ :

Ին տօղրուսու տա պու տէեիլ մի եա :

ՈՒԼՈՒՄ ՎԷ ՖԻԿՆՈՒՆ

ԽԱՍԹԱԼԱՐԸ ՊԱՆԸԼԹՄԱԴ

(ԷՔԵՐԷՄԻՆ)

Իլի թըպպըն պանիսի օլան մէշհուր իբօգրաթ, «աղըրեը թէսքին իթմէք պիր խըտմէթի սամէտանի տիր :» տէմիշտիր :

Պու սէօլլէրին սէօլլէնտիկի վազըթ, «ըրէլ Բէ-թի Էթի» տիմէրէ, խասթալըզ-տա հիսա օլունան «ըլլարըն ուեուշտու-րըլմասը անլաշըլտըրնտան, իբօգրաթըն մէշքիւր լաֆըրըն հիթմէթի, խուսուսի իլէ, ԷՔԵՐԷՄԻՆ իլթիւրաընտան պէրու-սեան օլմուշ տըր :

ԷՔԵՐԷՄԻՆ, ԷՔԵՐ Թէսիյնէ օլունան րուհ վասըթասըյլա, խասթալարը սանա-հի սուրէթտէ պաշըլթմագ տիմէք տիր :

Իլթիւրաթը իլիյնէնին էքսէրիսինէ, — իքմալ, վէ իսլա իտիլինճէնէ դատար — նիշէ դուրդանլար կիթմիշ օլտուղըմհալտէ, պաեըլթմագ կիպի էօլիւմտէն բէք ազ-ֆարգը օլան պիր ֆէննին հիյնի իլթի-րաորնտա, հիշ քիմսէնին զարարտիտէ օլ-մամասը, հաղըգաթըն շայեանը թէհայիւր պիր խուսուս իսէ տէ, պու պապտէ պէ-հանը միւթալէա իթմէքտէն էվլէլ, դապլ-էլ իլթիւրա, խասթալարը պաեըլթմագ ի-չին մէրի իւլ իճրա պուլունան ուսուլու թաարիֆ իտէլիմ :

Ս .

Էրպապը իլմէ մաալիւմ օլտուղու իւզ-րէ, տիւնեատա, բէք ազ շէյլէր, եալը-նըզ պիր քիշի թարաֆընտան, վէ եա պիր քիշինին զայրէթի սաեէսինտէ իլթիւրա ի-տիլմիշ տիրէր : Իլթիւրաթըն էքսէրիսի, ասըլարտան պէրու իճրա իտիլէն թէճ-րիւպլէրին նէթիճէսի օլուպ, շու դատար վար քի, միլթիւրի, պաշթըլ պիր թէսա-տիւֆ, վէ եախօտ սէլէֆլէրինտէն զի-եատէ զէքի օլմասը սէպէպի իլէ, օլ վա-ղըթա դատար իճրա իտիլէն թէճարիպի իքմալա միւղթէտիր օլմուշ տըր :

ԷՔԵՐԷՄԻՆ տալիս պու նէվ իլթիւրաթ-տան տըր :

Միլատըն իլք ասըրնտա եաշամագտա օլան Բլին նամ մէշհուր թապիպ, Մըրը-րըն Գահիրէ շէհրինտէն չըգան պիր նէվ մէրմէրին, «տէօլիւլէպ, իրբէ իշինտէ էգիլտիքտէն սօնրա, վիւճուտա ռիւրիւ-տիւլիւ հալտէ, ամէլիյեաթը ճէրրահիյ-եէտէն վէ ճէհէնէմ թաշը իլէ հաղըլ-մագտան, ասլա աղըր հիսա իտիլմէտիկի-նի» պէեան իթմիշ իսէ տէ, վաղթըլըզտա պու նէվ պիր մէրմէր կէօրիւմէտիկի էճիլ-տէն, Բլինին պէեանաթը մէշպուրէսիին, օլ վազըթ իլի թըպպըն ճարի օլան ի-լթիւրաթը պաթըլէտէն մաատուտ պու-լունմասը միւլթէմէլ տիր :

Ֆագաթ, էգմինէի դատիմէտէ, զիհնի ուեուշտուրմագ իշին բէք չօգ ուսուլլէր մէվճուտ օլտուղու, նապապիլի ինքիար տըր :

Էսքի Բոմայըլար, Բեֆ-նը պերի (ճահ-
ր-ի) նամ օթուն, ուեռչտուրունու խա-
ստիննէ աղեալ իտիւն :

Էսքիդիսիօն վազթինտէ, բարասլարըն
վիրտիքէն էդիյնէթ վէ իշքէննէնի հիսս
իթմէմէ իշին, աւելիւնէ իւսճլար գու-
լանըլարը, Արալօն պաշ Էսիլիօն Նի-
գուլա Էմէրիքին, վէ 1524 սէնէսինտէ
Պօլօնեքտա հաշտան Նիքօլիթիօն նամ
իլմի հուգուգ մուսլիմիսին ասարընտա
պէնտն օլունմուշ, վէ գուլանըլան մու-
լիճէլէրին ատէմի քիֆանէթի սէպէպիլյէ,
բէք աղ թէնսսիր կէօրիւտիւկիւ տախի,
տէրմիտան իտիւն տիր :

Օնիւշիւննիւ ասրըն նըսֆընա տօղրու
քէսպի շէօնրէթ իթմիշ օլան թէօտօրեէ
նամ թապիպ, ամէլիյեաթը ճէրրահիյե
իծրասընտան էվլէ, խասթալարը պա-
եըլմագ իշին, պրուշարընա, աֆիօն կի-
պի ուեռչտուրուն իւսճլար իլէ ըսլաթըլը
պիր սիւնիէթ թութուլմասըն թապիյե
իտէր իտի :

1681 թարիսինտէ, իսլիմ գուլիլէթիյ-
լէ մաքինա իշլէթմէք ուսուլինի իսթիրա
իթմիշ օլան Տէնիդ Բաբէն, աղը հիւս-
թէթէթ-աւելի-նը ճէրրահիյե իշին
նը իլէ պիր էսէր գալէմէ ալմը իսէ տէ,
Փաղը ու զարուրէթի սէպէպի իլէ, նէշրի-
նէ մուլաֆթըգ օլամամը տըր. պու է-
սէրին էլ եաղըսը Հէսս բրէնսինին քիւ-
թիւպիանէսինտէ մաշֆուգ օլուպ, վապը
իլէ պիր գաշ լիտանա իշթիրա իտիւն ի-
քէն, իտիտ բէք պիւսիւք գըլմէթի վար
տըր :

Սօն վազըթլարտա վիճուտուն քամէ-
լիյեաթ իծրա իտիւննէք օլան զըսմընը
իքի թարաֆտան սըզընա պաղլաեարագ
գանըն ճէվէլանըն վէ տամարլարըն
գուլիլէ լամսիյեսինի գաթ իթմէք ՝ վէ
պուլ վէ սօուգ ոու վաղը իլէ աղըրեթ
խաֆիֆլէնտիւմէք ուսուլլէրի էքսէր տէ-
ֆա իսթիմալ օլունուրլար իտի :

Նիհանէթ, 1766 թարիսինտէ, Միսմէր
նամ ճահէթիլմ ուսթատընըն, բէք չօղ
ատամլարը մաննէթիլմա իլէ ուեռչտու-
ղու, վէ Մ. Շաբըլէն նամ թապիպին,
ճահէթիլմ ալթուս (1) էսնասընտա, խա-
ստ :

(1) Մաննէթիլմա ուղղուտու իւղէրինէ՞ք իւսն-
տա գարիպէն պիր պէնտ նէշր օլունմագ տըր :

Թա ասլա աղըն հիսս իթմէսիդին, ամէ-
լիյեաթը ճէրրահիյե իծրա իթտիկի մու-
հաղգագ տըր :

1842 թարիսինտէ տախի, ինկիլ-
թէրրանըն Վիշնու շէհրի խասթալանէ-
սինտէ, ճէյմս Ուոմպիլ նամընտա պիր ա-
մէլէ, ճահէթիլմ ալթուս իլէ ուեռչտու-
լուպ, քէնտիսի ալլա աղըն հիսս իթմէք-
սիդին, իւղէրինտէ ամէլիյեաթը ճէրրա-
հիյե իծրա օլունմուշ տըր :

Փաղաթ կաղ վասըթասըլա, պաեըլթ-
մագ ուսուլի, իլք տէֆա, ինկիլթէրրանըն
Գօրնուալ վիլանէթի տախիլինտէ վաղը
Բէնշէնա շէհրինտէ էնդաճը չըրաղըրը ի-
տէն Հիւմֆրի Տէվի նամընտա պիր տէլի-
գանըլ թարաֆընտան իսթիրա օլունմուշ
օլուպ, միւսմալիլէյ 1798 թարիսինտէ,
Բըօթիլթ ալթու կաղը թէնէֆթիւս իտիլ-
տիկի թաղտիրտէ, ինտանը պաեըլթաղը-
նը, պիւնիէֆա քէնտի իւղէրինտէ իծրա
իլէտիկի թէնիւպէլէր վասըթասը իլէ ան-
լամը տըր :

Բըօթիլթ ալթու կաղընըն պու խաս-
սէսի մաալիւմ օլտուգտա, ինկիլթէր-
րտա, Փրանսատա, Ըսվէլտէ, վէ Ամէ-
լիյեաթա բէք չօղ թէնիւպէլէր իծրա ի-
տիլմիշ, վէ պու կաղը թէնէֆթիւս իթմէք
ատէթա մօտա հիւքմիւնէ կէշմիշ տիր :

Բ.

Պալէատէ վուգու պուլան պէնանաթը-
մըլտան անլաղըլըրը վէճ իւղրէ, կաղ
վասըթասը իլէ խասթալարը պաեըլթմագ
ուսուլի, Էն էվլէլ, Հիւմֆրի Տէվի թա-
րաֆընտան իծատ օլունմուշ օլուպ, ան-
ճագ միւսմալիլէյին իսթիմալ իթտիկի Բը-
թիլթիլթ ալթու կաղընըն, հէր վաղըթ ալ-
նի տէրէճէտէ թէնսսիր իթմէսիկի էնիլ-
տէն, սօնրատան, տօղթօր Չարլս ճէյքսըն
նամ Ամէրիգալը թապիպ, Բըթիլթիլթ հէ-
րինէ ճէթէր կաղընըն իսթիմալինի թա-
սիյե իթմիշ, վէ մէրգուլուն պու թա-
սիյեսինտէն, Էն էվլէլ, Ուիլիէմ Մօրթօն
նամընտա Ամէրիգալը պիր տիշի, պիլ
իսթիֆատէ, միւլթէրիլէրինին տիշինի շէք-
մէքտէն էվլէլ, աղըն հիսս իթմէմէլէրի
իշին, պաեըլթմաղա պաշլամը տըր :

Պունտան սօնրա, արթըգ էլէր. րու-
հունուն իսթիմալի տըրպալանըն նաղտըր

տիգագթընը տալէթ իտիպ, թէհարրիւա-
թա տէվամ օլունմուշ, վէ 1847 սէնէսին-
տէ, Մ. Ֆլօրէնս նամ թապիպ թարաֆըն-
տան, խասթալարը պաեըլթմագ իշին
Գլըֆօր՝ իսթիմալ օլունապիլէճէկի, Բա-
րիս հէքիմիք ագաստէմիասընա թագտիմ
օլունան պիր մուսթիրէտէ պէեան օլուն-
մուշ տըր :

Անտէն պերու, էնէրէշօն իւմի, խոյլի
թէրագըր իթմիշ օլուպ, շիմտի, իւզէրին-
տէ ամէլիյեաթը ճէրըրահիյեէ իճրասընա
լիւզում կէօրիւլէն պիր խասթա, էվլէլքի
կիպի, պիր շօգ իշքէնճէլէր շէքմէկէ մէճ-
պուր օլմատըր կիպի, էնէր վէ Գլըֆօր՝
իլէ պաեըլթըլան խասթէկեանըն, լիւզու-
մինտէն զիեատէ Բաճ թէնէֆֆիւս իտէ-
րէք, թէրքի հաեաթ իյլէմէմէլէրի իշին,
ալէթլէր իճատ օլունմուշ տըր :

Գլըֆօր՝ վէ էնէր իլէ պաեըլթըլան պիր
խասթա, հիշ պիր աղըր հիսս իթմէտիք-
տէն մատա, բէք կիւզէլ րիւեալար տա-
խի կէօրէրէք, ամէլիյեաթ իճրասընըն
էնէր միւտտէթիւնի, օեֆ-լը սուրէթտէ
կէշիրմէքտէ տիր :

ՆԱՏԻՐ

ՕՆ ՊԻՆ ՖՐԱՆՑ ԻՐԱՏ

(Ֆրանսա ագաստէմիասը ագասընտան միւթէվէֆա
միւսի S. Վ. Արնօլուն ասարընտան մէլիուզ տըր)

Վագթըր իլէ, հէնուզ 18 եաշընտա
լըէն, եազ մէվսիմինտէ, բազար կիւն-
լէրի, վալիտէմին իգամէթ իթմէքտէ
պուլունտուզու վէրսայլ շէհրինէ կի-
տէր իտիմ. Բարիստէն վէրսայլ թարի-
գինէ գատար էքսէր տէֆա, եիւրիւ-
եէրէք ազիմէթ իտիպ, եօլ պաշընտա՝
օլ վագթըր սէյեահլարըն նագլինէ մախ-
սուս օլարագ իշլէմէքտէ պուլունան ու-
ֆագ արապալարտան պիրինէ րաքիպ
օլուր իտիմ :

Հէր հաֆթա, էսնայի րահտէ, Բա-
րիս իսթիհքեամաթընը կէշէր կէշմէզ,
գատա պիր սէս իլէ « Էֆէնտի, մէր-
համէթ իալինիզ » տիեէրէք, սատագա
թալէպ իթմէքտէ օլան պիր հէրիֆէ

թէսատիւֆ իտէր, վէ էլինտէքի շապ-
գանըն իշինէ պագըր պիր եիկիրմիլէք
աթար իտիմ. Պիր կիւն, պէօյլէճէ,
Անթուանա (Ֆագըրին իսմի տիր) սա-
տագամը վիրիպ կէշմէքտէ իքէն, մէր-
գումուն՝ միւրուր իթմէքտէ օլան, գը-
սա պօյլու վէ սիւսլիւ քեամիլէճէ պիր
ատամա խիթապէն, միւթատըր իւզրէ,
« Էֆէնտի, մէրհամէթ իալինիզ » տի-
մէսի իւզէրինէ, հէրիֆին պիր միւտ-
տէթ տուրուպ տիլէնչիեէ տիգգաթըր
տիգգաթըր պագտըրգտան սօնրա, « Նի-
շին պէօյլէ էտնա պիր «Անթըր իրթի-
քեապ իթմիշսին. էլին կէօղիւն սաղ,
շալըշապիլիւր վէ իշէ եարար պիր ատա-
մա պէնզէեօրսուշ. սէնի պու Ֆագըրի
հալտէն խէլաս իտիպ, օն պին ֆրանգա
մալիք իթմէք իսթէրիմ » տէտիկինի ի-
շիթտիմ :

Անթուան վէ պէն կիւլմէկէ պաշա-
տըր :

— Իսթէտիկինիզ գատար կիւլինիւզ
— տէտի սիւսլիւ ատամ : — Նասիհտըր-
մը գապուլ իտէր իսէն, սահիհէն օն
պին ֆրանգ սահիպի օլաճագըն. վագ-
թըր իլէ պէն տէ սէնին կիպի Ֆագըրի
իտիմ. Ֆագաթ տիլէնմէտիմ. էլիմէ
պիր սէրէթ ալըպ, շէհրտէն շէհրէ վէ
քէօյտէն քէօյէ տօլաշարագ, էսիկ բա-
շալրա թօփլամաղա պաշաւարմ. Խանէ-
լէրտէ թօփլանան տէօրիւնթիւ բաշալ-
րալարը պանա մէճճանէն վէրիլէր, վէ
պէն կէօթիւրիւպ, քեաղըր Ֆագըրի-
գաթօրլարընա իյի ֆիեաթ իլէ սաթար
իտիմ. Պիր սէնէ պէօյլէճէ տէվամ իթ-
տիքտէն սօնրա, արթըպ բաշալրալարըն
մէճճանէն վէրիլմէսինի թալէպ իթմէք
հալինտէն գուրթուլուպ, բարա իլէ
սաթըն ալապիլէճէք գատար շէշօ օլ-
տում. պիր մէրքէպ գօշուլմուշ օլան
ուֆագ պիր արապա իլէ մահէլլէրի
տօլաշըպ, բաշալրալարըր թօփլար իտիմ.
— պէշ սէնէ տէ պէօյլէ տէվամ իթտիմ.
պու էսնատէ, օթուզ պին ֆրանգ սահի-
պի օլտուղում հալտէ, պիր քեաղըր

Ֆապրիգաթօրունուն քերիմէսիյէ ազտը իզտիլան խտիպ, ֆապրիգաթնա տախի շէրիք օլտոււմ. կէնճիլկիմ վէ սայ ու իգ-տամըմ ոսեէսինտէ, բէք աղ միւշթէ-րիսի օլան պու ֆապրիգաեը իլէրու կէօթիւրիւպ, պու կիւն, Բարիստէ, իքի խանէ վէ պիր ֆապրիգա սահիպի օլմուշ, վէ պու ֆապրիգաեը, արթըգ, վազթիւնտէ չարչմադ էօյրէթմիշ օլտու-ղում մահտիւմիմէ թէլք իթմիշիմ տիր, իշթէ, տօթում, էկէր սէն տէ պէնիմ կիպի եարար իսէն, մութլազ պէնիմ կիպի զէնկին օլուրսուն:»

Անթուան պու սէօզլէրտէն օլ տէ-րէնէ միւթէէսաիր օլտու քի, տէրեայի թէֆէքքիւրաթա տալըպ, կէչմէքտէ օլան իքի գատընլարտան սատազա թա-լէպ իթմէկի ունութտու:

1815 թարիխինտէ, պիր կիւն, Պրիւք-սէլտէ, պիր գաչ քիթապ իշթիւրաը ի-չին պիր սահաֆ տիւքքեանընա կիթ-տիմ: Պու տիւքքեանտա, ուղուն պօյ-լու վէ շիշմանճա պիր ատամ, պէշ ալթը չըրազլարա էմրլէր վիրմէքտէ իտի: Քի-թապը իլէ պէն, նէրէտէ կէօրիւշիւշ օլտուզլարընը տէրխաթըր իտէմէե-րէք, եէքտիկէրինի թանընան իքի քի-շիկէր կիպի պիրպիրիմիզէ պադմադտա իտիք:

— Միւսիւ — տէտի նիհաեթ քի-թապը — Պունտան եիկիրմի սէնէ էվ-վէլ, բազար կիւնլէրի էքսէր տէֆա վէրսայլա կիթմէզ մի իտինիզ:

— Վայ, Անթուան, սէն մի սին — տէյու նիտա իթտիմ թէանճիւպլէ:

— Էվլէթ. օ սիւպիւ ատամըն հազ-գը վար իմիշ. նասիհաթը իլէ հազը-գաթէն պանա օն պին ֆրանգ գազան-տըրտը:

Մի-թէրֆի

Յ. Դ. Բ.

ԼՈՒԼՈՒ ՎԵ ՆԻՆԻՇ

(Մ. Էօթի Շաֆիէն ասպրան Էէիւլ Գըր.)

Մ. Լուլու, վէ մատմազէլ Նինիշ, պիր միւտտէթտէն պերու ազտը բէվապըթը աշգ իլէէէրէք, պէրապէրճէ եաշամպտա իտիլէր իսէ տէ, պու բէվապըթ պիր բա-բասըն տուտուըլա թագտիս իտիլիշ տէյիւ իտի:

Կէչէն իլք պահարըն էն կիւզէլ կիւն-լէրինտէն պիրինտէ, մատմազէլ Նինիշ, բէմալի ճիլլէ վէ էտա իլէ, «չէքնա»

— Ազիգիմ Լուլու, տիշարը չըգըպ կէզմէքտէն իօշլանմատըղըմ իչին հէր կիւն պէնիմ իլէ զալըպ իթմէքտէ տէյիւ մի իտին. իշթէ պու կիւն ճանըմ կէզիպ թօշ-մազ իսթէեօր. էկէր իսթէր իսէն, գօշ գօշա վիրիպ, պիրպիրինի ճան ու կէօ-նիւտէն սէվէն պիր շիֆթ աշըգ վէ մաա-շուղա կիպի կէզմէկէ չըգալըմ. պիր աղ տօշտըղտան սօնրա, կիտէր ուճուղ պիր լօգանթատա թատա իտէրիզ — տէտի — Նասըլ օլուր, իշինէ կէլը մի:

— Նիչին կէլմէսին, ճիկէրէարէմ, պաշ իւթիւնէ, կիտէլիմ:

— Հէմ սէնի մասրաֆտան չըգարաճազ, տրապա բարասը վիրտիքէնէք տէյիւլիմ. եալընը էկէր պանա պիր իքրամ իթմէք. . . կէօղիւմէ իօշ կէօրիւնմէք իսթէր իսէն. . . չօղտան պերու արզուսունու չէքմէքտէ օլտուղում պիր շէյ վար. . . անտէն պիր թանէ ալըսըն:

Լուլու պիր մասրաֆ գաբուուու աշը-տըղընը կէօրիւնճէ, եիւղիւնիւ պիր աղ էրշիտէրէք:

— Շիւպէսիզ իսթէտիկին եինէ, ասլա իշթիւնաճըմըզ օլմանան պէհալը պիր շէյ օլմալը տըր — տէտի:

— Ահ, նասըլ ինսաֆտըզ սէօզլէր սէօյ-լէրսին, Լուլուճըղըմ, սէնի բարատան չըգարմազ իսթմէտիկիմի շիմտի սէօյլէ-մէտիմ մի. պու սէօզիւ սէօյլէտիքտէն սօն-րա արթըգ ալսան տա իսթմէմ. . . քէնտի բարամ իլէ ալըրըմ. . . սայքի պէն սէնին պօշա բարա խարճ իթմէնի իսթէր իմի-շիմ կիպի, պէոյլէ չիւպհէլէր իթմէք. . . պու նէ բինթիլիք:

— Ճիկէրիմ Նինիշ, նազտան չէքմէ իսթէտիկին նէ իսէ սէօյլէ:

— Նէ օլաճագ . իւշ սէնէտէն պերու , նէ վազըթ շու բէօշտէքի թանէսի օն բաւաւ պէօրէք սաթան ֆուրուճնընըն տիւքքեանընըն էօնիւնտէն կէշտէմ , ճանըմ իսթէր . . . կիտէերիմ ալսեւրմ տէրիմ , պիր տիրլիւ ճէսարէթ իտէմէմ . պէնիմ կիպի թէմիզճէ կիյինմիշ օլան պիր դատընըն օն բարալըզ պիր պէօրէք ալտըղընը կէօրէնէր նէ տէրէր , վարընը եօղունու սիւսէ վիրմիշ տէ , դարնընը տօեուրաճագ բարասը գալմամըզ գանն իթմէզլըր մի : Տիւքքեանըն էօնիւնտէն կէշէր իքէն , սէն կիտէր պէօրէկի ալտընըն , պէն տէ ճէպիմտէ սազլար , լօգանթահա կիրթիկիմիզտէ եէրիմ :

Նիւիշին արզուսուռնուն պէօյլէ բէք էհէմիլիէթսիզ պիր շէյ օլտուղունու իշիթտիքտէ , լուլունուն կէօնլիւ բահաթլանըպ , նէֆէսինի կէնիշճէ ալտըղընը էլպէթթէ ֆէհմ իտէրսինիզ :

Իքիսի պիրտէն եօլա չըգտըզլարընսա , պէյնլէրինտէ , աթիտէքի մուհալէրէ ճէրէեան իթտի :

Նիւիշ — Պիր աղ էվվէլ իթտիկին թաազիր եազըշտը մը , լուլու . իտարէլի տաւլանըպ , չօգ մասրաֆ իթտիրմէմէք իշին հէր վազըթ չալըշմագտա տէյիլ միեիմ . . . եաեա օլարագ կէզլինմէք , վէ օն բարալըզ պիր պէօրէք իլէ գարնընը տօյուրմագ իսթէեէն պէնտէն պաշղա պիր Ֆիլէ կէօրմիւլմիւսին . վար տոնա էթ քի , պէն սատէլիկի սէվէրիմ . եօգսա սիւս վէ տաւրաթա հէվվէսքեար օլսամ , պէնիմ իշին կիւճլըք մի վար . . . շու պարօն տը թօսթէնին սէօզլէրինի տինլէմէմ քիֆաեէթ իտէր . . . պիրիսին ա . էօյլէ մասրաֆըն աղընա չօղունա պազար տաւամ տէեիլ տիր : (Էօրէ էէ) ճէ . պէօրէկիմի եէր իսէմ , նմսըլ մէմսուն օլաճագըմ :

Լուլ — Պիր պէօրէք տէյիլ , եիւզ պէօրէք իսթէսէն ալաճաղըմ բէք իյի պիրիսին , Նիւիշիմ . . . Ֆագաթ , պէօրէկի եէր իսէն , թաամ իշին իլթիհան գարանմազ մը . . .

Նիւիշ — տօղրէն . . . Հագզըն վար . իտարիսինի պիրիւր պիր գըզ օլտուղունու իսպաթ իշին , պու կիւնլիւք , պէօրէքտէն վաղ կէշէրիմ . օն օն պէշ ֆրանգ թաամ բարասը վիրէճէկիմիզ հալտէ , պիր պէօ-

րէք իլէ իլթիհանը քէօրէթիպ , եէմէքլէրի եէեմէմէք քեարը ազըլ տէյիլ տիր . Ֆագաթ , շու օնպէշ ֆրանգըն պօշա սարֆ իտիրմէմէսի իշին պէօրէքտէն ֆէրաղաթ կէլմէմէ միւքեաֆաթէն , պանա ալթը շուրուշ գըյմէթինտէ պիր չայտան ալաճագսըն : Նասըլ , էվ գատընը տէյիլ սին տէեէ պիրիւրմիսին . իսթէտիկիմ իլթէ բէք իպթիզալը պիր շէյ տիր . . .

Լուլ — Սիւալըմը ալմամագ իշին գանն իթմէ . գահվէ ճէզվէսինտէ չայ բիշմէզ մի :

Նիւիշ — Հագզըն վար , չայտանը նէ եարաճաղըզ , պօշ շէյ տիր . ճանըմըզ չայ իսթէր իսէ ճէզվէտէ բիշիրիրիզ , եէրինէ ֆայիտէլի պիր շէյ ալալըմ . . . մէսէլա պիր շիֆթ պօթին :

Լուլ — Պօթին մի . հիշ եօգ իսէ , երկիրմի շիֆթ պօթինին վար :

Նիւիշ — էվվէթ , վար ալմա , հիշ պիրիսի տէ կիւլ բէնկինտէ տէյիլ . . . գըրմըզ գըրմըզ կիւլ բէնկինտէ պօթինլէր բէք խօղումա կիտէր . գօնտուրաճը տիւքքեանընտա իւզէրինտէ պէհասը եազըլմըզ իտի . շիֆթի օն պէշ ֆրանգա . . . Գըրմըզ պօթին կիյէնին էլպիսէսի տէ գըրմըզ բէնկ գումաշտան օլմագ իճապ իտէր իսէ տէ , զարարը իօգ . եալընըզ պօթինլէր նիյէթիմի իճրաեա քեաֆի տիրէր :

Լուլ — (Էօրէ էէ) նմսըլ նիյէթ :

Նիւիշ — Սէօյլէեիմ . ֆագաթ գըսգանճըզ իթմէ . . . շու պարօն տը թօսթէնի գըզտըրմագ իշին տիր . պիւեիւք պիր սէրվէթ իլէ , հէր շէյ էլտէ իտիրիւր գանն իտիրեօր . կէշէն կիւն կիւլ բէնկինտէ էլպիսէնին պանա բէք եազըշտըղընը սէօյլէտիմ իտի . . . Լուլու շէօյլէ իմիշ ալտուլ պէօյլէ իմիշ տիւեէրէք . . . սէնտէն պաւս իթտիկի սըրաւա , 60 ֆրանգըզ գըրմըզ գումաշտան պիր ֆիստան ալմազա գատիր տէյիլսին կիպի իսթիհանը չըգըշմսըն մը . Պէն տէ իլք վիգիթասընտա սապաւ էլպիսէսի վէ գըրմըզ պօթինլէր իլէ գապուլ իտիպ , Գարօն , կէճ գալտընըզ . պէշ տագըզա էվվէլ կէլէնիզ . գըրմըղընըն պանա բէք եազըշտըղընը կէօրէճէք իտինիզ . սիւսլէնմիշ իտիմ . նէ չարէ քի ֆիսթանը չըգարմըզ պուլուն-

տում. իշխէ տաճա պօթինէր ահաղըմոտա տրեհէրէք, իսթիհզա իթմէկի գուրտում. պէօյէճէ պանա պիր տէ ֆիսթան ալմըսըն զանն իտէճէրտիր:

Լաւ -- (հէպթէթէ) Նէ տիմէք. պու պարօն թօսթէ պէնի ֆապըրի մի զանն իտիւոր: պէն էօյէ հիյէքհարլըպ իսթէմէմ. համտ օլտուն սանա պիր ֆիսթան ալաճապ գատար յարամ վար տըր:

Նիշէ -- Խայըր, Լուլու, խայըր. իսթէմէմ. իւշ կիւնտէն րէնկինի աթաճապ օլան պիր ֆիսթանա իւշ լիրա վիրմէք իտրաֆ տէյիլ մի տիր. իտարէեէ տիգգաթ իթմէլի. ֆիսթան ալաճապ օլտուգտան սօնրա, պարի հէր մէվսիմտէ կիյիլիր, տաեանըպը պիր շէյ ալալըմ. . . մէսէլա Լիօն օլթիւնտէն պիր ֆիսթան. . . տէօրթ լիրալըպ պիր շէյ:

Լաւ -- Նասըլ. Լիօն սաթէնինտէն պիր ֆիսթանըն ֆիեաթը տէօրթ լիրա մը տըր:

Նիշէ -- Ես նէ օլաճապը. . . : Պու տէօրթ լիրաեը գըրմըղը ֆիսթանը ալմապ իշին վնտ իթտիկին իւշ լիրաեա իլավէ իտէր իսէք, օլուր եէտի լիրա. կիւղէլ պիր ֆիսթան ալըրըղ -- վարսըն Պարօն տըր թօսթէ տէ կէօրսիւն քի էլպիտէ ալմապ իշին քէնտիսինէ միւհթաճ տէեիլիմ:

Լաւ -- (հէպթէթէ) Էլպէթթէ, էլպէթթէ. չիմտի թէստաիւֆ իթտիկիմիղ իլը մաղաղատան ֆիսթանըն վուճաւընը ալըրըղ:

Նիշէ -- Շուրատա եագընտա պուլունան պիր մօտա մաղաղատանտա քէք կիւղէլ ֆիսթանըլըլար կէօրտիւմ իտի:

Մաղաղանըն էօնիւնէ վասըլ օլտուգլարընտա, տուրուպ, ճամլարըն իշինտէ պուլունան ֆիսթանըլար սէյր իթմէքաէ իսքէն, Նիշիշ պիրտէն պիրէ Լուլուեու չէքէրէք, հիշ պիր շէյ սէօյէմէքսիգին եօլունա տէվլամ իթմէկէ պաշլատը:

Լաւ -- Նէ օ. Նէ օլուեօրտուն, Նիշիշ:

Նիշէ -- (պէր օ. չիէրէ) պէն մի. հիշ. . . հիշ պիր շէյ:

Լաւ -- Նասըլ. հիշ պիր շէյ. ֆիսթան իսթէեօրտուն. . . գուճալընը պէք եէնմէքտէ իքէն, Նիշին պիրտէն պիրէ ալըպ եիւրիւտիւն:

Նիշէ -- (հէպթէթէ) տօղրուտունու իսթէր իսէն. . . օ պէկէնտիկիմիղ ֆիսթանըն եանընտա. . . պիւթիւն էօմրիւմ տէ արղուլատըղը պիր շէյ կէօրտիւմ. . . պէնի պաթիթեար իտէճէք պիր շէյ:

Լաւ -- Նէ:

Նիշէ -- Հիշ, ճանըմ, սէնի բարատան չըգարմապ իսթէմէմ (Բէթէթէ) ան, սիւտէն անլաեան դատընլար եաքէօր օլմալը, վէ եաթօտ պարօն տըր թօսթէ կիպի պիւեիւք պիր սէրվէթէ սահիպ պուլունմալը իտիլէր:

Լաւ -- Պրապ շու թօսթէեի տէ, ճամըն իշինտէ կէօրիւպ տէ, արղուտունու չէքտիկին Նէ իսէ, անը իսպէր վէր:

Նիշէ -- Մատամ քի իսրար իտիւորտուն. . . սէօյէեիմ. գատիֆէտէն պիր ֆիսթանտըր:

Լաւ -- Նասըլ. գատիֆէտէն պիր ֆիսթան իշին մի օ գատար քէտէր չէքիւոր իտին. գատիֆէտէն պիր ֆիսթան օ գատար պիւեիւք պիր շէյ մի տիր. . . 30,000 ֆրանգ իրատըմ օլտուղու հալտէ ալմամմ մը զանն իտիւորտուն. . . մատամ քի արղու իթմիշսին. . . :

Նիշէ -- Սահիզ ալաճապ մը սըն. պէնի ալտսթմաեօրտուն, ալաճապսըն, տէյիլ մի:

Լաւ -- Հայտէ մաղաղաեա ալտէթ իտէլիմ:

Նիշէ -- Խայըր, շու սօգաղտա պաշգա պիր մաղաղատա տաճա կիւղէլ գուճալար վար, օրաեա կիտէլիմ. (հէպթէթէ) ան, Նէ գատար մէմուտում. . . տիւնեա եիւղիւնտէ Նիշիշինի սէնի կիպի մէմուտն իտէն պիր Լուլու տաճա վար մը տըր. (հէպթէթէ) քէհրիպարտան պրօշում գատիֆէ իւղէրինէ իյի եագըլըր մը:

Լաւ -- Խայըր. գատիֆէ էն զիեա տէ վիճուտա բարլապ կէօսթէրիր:

Նիշէ -- Էլմասլարը տա, տէյիլ մի. (հէպթէթէ) ան, պէն հիշ պիր վաղըթ էլմաս սահիպի օլմամաեաճաղըմ:

Լաւ -- Բիմ պիլիր. . . :

Նիշէ -- Պուլունն պիլիպ պիլմէմէսի վար մը. տաճա սէքիղ կիւն էվլէլ, կէօգիւմիւն էօնիւնէ պէշ պին ֆըրանըլըպ էլմաս կէթիւրտիլէր. . . պիր էվլէլ տէսէմ էլմասլար պէնիմ օլաճապ իտի:

Լուսնը—Նինն է մի թօսթէ . գապուլ իթ-
մէտին տէեիլ մի :

Նինն է—Էվլէթ , ֆազաթ ինսան օ դա-
տար էլմասը կէօրիւննէ եանըլաճաղը կէ-
լիեօր , պիր գատըն իչին էլմասլար սաղ
մալ տըրլար . . գատիֆէ ֆիսթան տա իյի
ամմա , նէ գատար օլսա էսքիր . . էլ-
մասը գուլանտըղըն դատար գուլան ,
տարտա տա գալըր իսէն իսթէտիկին վա-
գըթ հաթ բարանը ալ . . մէ , պէնիմ
էլմասլարըմ օլսա , արթըգ ֆիսթան կիպի
պէզ բարչասընա հիչ էնէմիյեթ վիրեր
մի իտիմ :

Լուսնը—(չիւսէ ին) էլմաս իչին պէնի
պրաղըրմըսըն :

Նինն է—Նէ տէմէք պիր ինսան իսթիկ-
պալինի տիւչիւնմէյի տէեիլ մի տիր . է-
պէր պէնի սահիհէն սէվէր իսէն , էլմաս-
լար վիրէն պիր ատամ իլէ էվլէնմէմի սէն
տալի նատիհաթ իտէր իտին :

Լուսնը—Տիմէք պէնի ճան ու կէօնիւ-
տէն սէվլէնտըսըն :

Նինն է—Նէ թօհաֆ սիւալլար իրատ ի-
տիեօրսուն :

—Ինսաֆը էլտէն պրագմա տա
սէն սէօլէ . սէն իսթէտիկին տաղըգատա
պէնի պրագապիլիթին . զէնկին պիր ա-
տամ իլէ էվլէնմէկի րէտտ իտէր իսէմ ,
սօնրա պէնիմ հալիմ նէ օլուր . . .

Լուսնը—(Հիւսէ ին) — Բէք իյի . դա-
տընլարը թէճրիւպէ իտէճէյիմ , պագա-
եմ սահիհէն իյիլիկին գատընը պիլի-
լէր մի :

Նինն է—Նէ տիմէք իսթէրսին :

Լուսնը—Պէրապէր գուլումճուճուն տիւ-
քեանընա կիտէճէյիլ . իսթէտիկին պէ-
կէնիպ ալաճագըն :

Նինն է—(Բիւսէ օլսա իւրէ) . Ահ . ա-
ֆէրին Լուլումճուղում . նէ իյի պիր տէլի-
գանըսըն : պէօլէ պիր շէյ իտէճէկինի
պէն աւալ իմիտ իթմէմէքտէ իտիմ :
թօսթէ պէնտէ էլմաս պրօշլար կէօրիւրուէ
նասըլ շաշա գալաճագ . . քէնտիսի թօ-
փու թօփու պիր շիֆթ քիւրէ կէթիրմիչ
իտի . . .

Լուսնը—(Ճալը քէլլար) Պրօշլար ալը-
նաճագ , ֆազաթ Ալլահ աշղընա օլսուն
շու թօսթէնին լաֆընը իթմէ :

Գուլումճու էլմաս թաղըմլարը չըգար-
տըգտա , Նինիլ էվլէլա պուլնլարը քէմալի
հէվլէս իլէ կէօղտէն կէչիլթի իսէ տէ ,
սօնրաճան տիւքիւթ իլէ տիւչիւնմէկէ պաշ-
լատը :

—Նինիլ , նէ օլսուն եինն , տիւչիւն-
մէկէ պաշլատըն :

—Էվլէթ :

—Շիմտի տէ պաշգա պիր արղուճ մը
վար :

—Էվլէթ :

—Նէ տիր :

—Էլմաս իսթէմէմ , պէնիմ իլէ նիքեազ
օլմանը իսթէրիմ :

Կիւլմէնին , օգուհանլար , Լուլում տիւն
Նինիլ իլէ էվլէնտի . քիլիսէտէն չըգաղ-
լարընտա , եէնի կէլին կիւլմէնիէ տէ-
տի քի :

—Իչթէ օն բարաեա պէօրէք սաթըլան
ֆուրուսուն էօնիւնտէն կէչիեօրուչ . պէն
պէօրէկիմի իսթէրիմ . . սէնին կիպի պիր
գօճա սահիպի օլմամա սէպէպ օ տըր :

ՀԻՔԵԱՅԱԹԸ ՄԻԻՆԹԵԽԻՊԷ

(Օսմանլը Թէաթրօսունուն էն մահիր գօմիլէրին-
տէն Ա . Ֆէհիմ էֆէնտի Թարաֆընտան իրսալ օլուն-
մըլ տըր)

Քիթապճը տիւքեանընտա .

Միւշէրի — Էֆէնտի , պանա սաթտը-
ղընըգ քիթապըն իչինտէ պիր գաշ եաթ-
րաֆ էքիթ վար :

Քիւսէ — Նիչին թէաճիւպ իտիեօ-
սունուչ , զըլ մէվսիլինտէ տէյիլիլիլ .
եաբրաղլար տէօթիլիւրլէր :

Իչթէմպէնի տիւքեանընտա ,

Զիւկիւրտ պիր միւշթէրի .

— Եաշու . Իչթէմպէնի . պանա եիկիր-
մի բարալըգ չօրպա եաբմալը ամմա , շիր-
տէնի սարմասը պօլճա օլսուն :

Իչթէմպէնի հէրիֆին թաարիֆի իւզրէ,
չօրպաեթ եաբըպ կէթիրիլ :

Պիչարէ զիւկիւրտ , գաշըղ տալտըրիւ-
ճա պիր պէզ բարչասը չըգար . . .

— Պագսանա , պուստան պէզ բարչա-
սը չըգար :

Իչթէմպէնի պիւա ֆիթուր :

— Եիկիրմի բարալըգ չօրպատան Հինտ
գումալը չըգաճագ տէյիլ մի , օլսա օլսա
պէզ բարչասը չըգար :

Բարիսլինին պիրի , շէհրի մէզքիւրա
եէնի կէլիլ շան պիր տօսթունա թէսա-
տիւֆ իտիպ ռիարիսի նասըլ պուլնիեօր-
սունուչ տէյիլիլ իտէր :

— Ֆէնա տէյիլ :

— Եօթա օսանընթմուսունուչ :

— Օսանմագ տէյիլ ամմա , վաթանը-
մը արղու իտիեօրում . էվ հալի պաշգա
տըր . . . Հէր սապաչ պու վաղըթ զէվճէմ
իլէ գալլա իտէր իտիթ . . . գարը գօճալըգ
էօմրիւնիւն սէֆալարընտան գօլալըղլա
վազ կէչիլիլ մի . . .

Շ Է Ր Ա Յ Ի Թ

Ճիհան, հափթատա պիր տէֆա, Բազար կիւնիւ թարիխիյէ ճումաա իրթէսինտէն նէշր օլունուր: Պէհէր ճիւզինիւն ֆիւսաթը 60 բարա տըր: Պունտան մաատա, Յունվար, Ապրիլ, Յուլիս, վէ Հոկտեմբեր այլարը իշինտէ, 24 սահիֆէտէն միւրէթթէպ մուսալ-վէր պիրէր ըիսալէ նէշր օլունաճադ, վէ պու ըիսալէլէր 3էր զրուշա ֆիրուսթ օլունաճադ տըր:

Ա Պ Օ Ն Է Պ Է Տ Է Լ Ի

Խաթանաթի իջին

Սէնէլիբ (52 նիւսիտէ, վէ 4 մուսավէր նիւսիտէ) 80 Ղր
Ալթը այ (26 նիւսիտէ վէ 2 մուսավէր նիւսիտէ) 40 »

Վիլաեաթ իջին

Սէնէլիբ 100 Ղր
Ալթը այ 50 »

Մեմալիքի էճնէպիէ

Սէնէլիբ 30
Ալթը այ 10

Մէքեաթիպ վէ սայիրէ Տէրիսաատէթտէ Պաղչէ-Գաբուսունտա 4 նիւմէրօլու իտարէխանէտէ Տ. Գ. ֆէլէկեան նամլնա իրսալ օլունմալը տըր: Ապօնէ վէ սայիրէ իշին մէղքիւր իտարէխանէտէ միւրաճաաթ օլունուր:

S'adresser pour tout ce qui concerne la rédaction et l'administration à M^r. D. G. Kélékian Directeur propriétaire 4. Baghtché-Capou, Constantinople.

Ճիհանըն տըրրնըր ձիւզինտէն իրիպարէն
Մ. ԳՕՆՍԹԱՆ ԿԷՐՈՒՂԸՆ ԱՍՍՐԸՆՏԱՆ
ԹԵՄԲԼ ՍՈՔԱՂԸ ՃԻՆԼԵԻԹԻ
Լաւ մէշնուր քօման տէրձ իտիլիճէր տիր: